

ИНФОРМАТОР ЗАВОДА ЗА СТАНДАРДИЗАЦИЈУ

- Анотације југословенских стандарда
- Анотације техничких прописа
- Позив за предлагање стручњака за чланове комисија за стандарде
- Предлози за преиспитивање југословенских стандарда
- Објављени југословенски стандарди
- Објављени технички прописи
- Актуелности

JUS информације излазе једанпут месечно.

Издаје и штампа: Завод за стандардизацију, Београд

АНОТАЦИЈЕ ЈУГОСЛОВЕНСКИХ СТАНДАРДА

Комисије за стандарде, као стручна радна тела, припремиле су следеће нацрте југословенских стандарда.

ГРУПА ЗА РУДАРСТВО И МЕТАЛУРГИЈУ

А. Из области обожене металургије

JUS EN 485-1

Алуминијум и легуре алуминијума – Лим, трака и дебели лим – Део 1: Технички услови за контролисање и испоруку

Апстракт: Овим стандардом утврђују се технички услови за контролисање и испоруку лимова, трака и дебелих лимова од пластично прераденог алуминијума и легуре алуминијума за опште техничке примене. Примењује се за производе са дебљином већом од 0,20 mm до и укључујући 200 mm.

ГРУПА ЗА МАШИНСТВО

А. Из области безбедности машина

JUS EN ISO 14122-3

Безбедност машина – Трајна средства за прилаз машини – Део 3: Степенице, двоструке лестве и заштитне ограде

Апстракт: Овај стандард примењује се на све машине (непокретне и покретне) за које су непокретна средства за прилаз потребна. Овај стандард се примењује на степенице, двоструке лестве и рукохвате који су део машине. Овај стандард се такође може применити на степенице, двоструке лестве и рукохвате оних делова зграде у којима је машина инсталirана, обезбеђујући главну функцију тог дела зграде, која је да обезбеди средства за прилаз машини.

ГРУПА ЗА ЕЛЕКТРОЕНЕРГЕТИКУ

А. Из области електроенергетског прибора

JUS IEC 60884-1

Утикачи и прикључнице за домаћинство и сличне сврхе – Део 1: Општи захтеви

Апстракт: Овај стандард се примењује на утикаче и прикључнице за трајну уградњу или преносиве прикључнице само за наизменичну струју, за напоне преко 50 V и до 440 V и наизменичне струје до 32 A, намењене за домаћинство и сличне сврхе.

ГРУПА ЗА ХЕМИЈУ И ХЕМИЈСКЕ ТЕХНОЛОГИЈЕ

А. Из области алтернативних горива – биодизел

JUS EN 14213

Лож–уља – Метил–естри масних киселина (FAME) –
Захтеви и методе испитивања

Апстракт: Овим стандардом утврђују се захтеви и методе испитивања за метил–естре масних киселина који се испоручују тржишту, а који се користе као лож–уље у концентрацији од 100 % или као компонента за намешавање у производњи лож–уља.

JUS EN 14214

Горива за моторна возила – Метил–естри масних киселина (FAME) за дизел–моторе – Захтеви и методе испитивања

Апстракт: Овим стандардом утврђују се захтеви и методе испитивања за метил–естре масних киселина који се испоручују тржишту, или као гориво за моторна возила са дизел–моторима у концентрацији до 100 %, или као додатак гориву за моторна возила са дизел–моторима у складу са захтевима стандарда EN 590.

ГРУПА ЗА ГРАЂЕВИНАРСТВО

А. Из области керамичких плочица

JUS EN 14411

Керамичке плочице – Дефиниције, класификација, карактеристике и обележавање (ISO 13006:1998, модификован)

Апстракт: Овим стандардом утврђују се термини, захтеви и критеријуми обележавања керамичких плочица (вучених и суво пресованих) прве класе квалитета.

Плочице које нису прве класе квалитета такође су обухваћене одредбама датим у Прилогу Q. Овим стандардом нису обухваћене плочице које су израђене на оне начине који се разликују од уобичајених комерцијалних поступака вучења или сувог пресовања.

Б. Из области хидротехнике

JUS ISO/TR 9210

Мерење протока воде у отвореним токовима –
Мерење на рекама које меандрирају и на водотоцима са нестабилним контурама

Апстракт: У овом техничком извештају дата су упутства за обављање хидрометријских мерења на рекама које меандрирају, на разуђеним рекама и за мерења са моста, у складу са ISO 748.

JUS EN 539-2 Црепови од глине за преклопно полагање – Одређивање физичких карактеристика – Део 2: Испитивање отпорности на мраз

Апстракт: Овим делом европског стандарда утврђују се четири методе за одређивање отпорности на мраз црепова и специјалних црепова (прибора) од глине који се примењују у складу са географским зонама за коришћење производа.

ГРУПА ЗА САОБРАЋАЈ

A. Из области трактора и машина за пољопривреду и шумарство

JUS ISO 4004 Пољопривредни трактори и машине – Ширине размака точкова

Апстракт: Овим међународним стандардом утврђују се ширине размака (трага) точкова за пољопривредне тракторе и машине, као и упутства произвођача ових производа.

JUS ISO 5692-2 Пољопривредна возила – Механички приклучци на приклучним возилима – Део 2: Вучно око 40 са наглавком

Апстракт: Овим делом ISO 5692 специфицирају се захтеви за вучна возила са прстеном унутрашњег пречника 40 mm за спрезање са вучном куком и за осигурање спрете са потребним хоризонталним и вертикалним углом закретања.

JUS ISO 6489-1 Пољопривредна возила – Механички приклучци између приклучног и вучног возила – Део 1: Мере вучне куке

Апстракт: Овим делом ISO 6489 специфицирају се захтеви у погледу мера за вучне куке које се употребљавају за спајање приклучног за вучно возило, неуравнотежених приколица и оруђа. Његова сврха је да обезбеди међусобну заменљивост механичким приклучака на пољопривредним вучним возилима.

JUS ISO 6489-2 Пољопривредна возила – Механички приклучци између приклучног и вучног возила – Део 2: Спецификације вучне куке 40 типа ушке

Апстракт: Овим делом ISO 6489 дају се спецификације за вучне куке типа ушке (виљушке) које се употребљавају за спајање приклучног за вучно возило, неуравнотежених приколица и оруђа опремљених вучним оком 40.

JUS ISO 8759-1	Пољопривредни трактори точкаши – Предња опрема – Део 1: Прикључно вратило и полује за прикључивање оруђа у три тачке
	Апстракт: Овим делом ISO 8759 специфицирају се мере и захтеви за прикључно вратило и полуга за прикључивање оруђа или опреме у три тачке, у складу са радним уређајем, са предње стране пољопривредних трактора точкаша.
JUS ISO 8759-2	Пољопривредни трактори точкаши – Предња опрема – Део 2: Прикључак за стационарну опрему
	Апстракт: Овим делом ISO 8759 специфицирају се мере и захтеви за прикључак за стационарну опрему код пољопривредних трактора точкаша који су опремљени предњим прикључним вратилом, али немају предњи положај за прикључивање оруђа у три тачке.
	ГРУПА ЗА ШУМАРСТВО И ПОЉОПРИВРЕДУ
	А. Из области дувана и производа дувана
JUS ISO 2965	Материјали који се користе као папир за цигарете, филтар-омотач и папир за спајање филтра, укључујући материјале који имају умерену зону пропуштања – Одређивање пропустљивости ваздуха
	Апстракт: Овим стандардом се утврђује метода за одређивање пропустљивости ваздуха. Метода је применљива на материјале који користе као папир за цигарете филтар-омотач, и папир за спајање филтра, укључујући материјале који имају усмерену зону пропуштања.
JUS ISO 2971	Цигарете и филтар-штапићи – Одређивање номиналног пречника – Метода користи апарат за мерење помоћу ласерског зрака
	Апстракт: Овим стандардом утврђује се без контакта метода скенирања ласерским зраком за одређивање средњих, најмањих и највећих пречника и нивоа обима предмета у облику штапића са кружним или овалним пресеком. Метода је нарочито применљива за цигарете и филтар-штапиће.
	Б. Из области индустрије прераде воћа, поврћа и других биљних производа, изузев житарица
JUS EN 12138	Сокови од воћа и поврћа – Ензимско одређивање садржаја D-јабучне киселине – NAD спектрометријска метода

Апстракт: Стандардом се утврђује ензимска метода за одређивање укупног садржаја Д-јабучне киселине у соковима од воћа или поврћа и сродним производима.

ГРУПА ЗА БЕЗБЕДНОСТ И ЗАШТИТУ

А. Из области квалитета земљишта

JUS ISO 13878

Квалитет земљишта – Одређивање садржаја укупног азота сувим сагоревањем ("елементарна анализа")

Апстракт: Овим међународним стандардом описује се метода за одређивање укупног азота у земљишту после сувог сагоревања. Примењује се за све типове земљишта.

JUS ISO 14254

Квалитет земљишта – Одређивање измењиве киселости у екстрактима баријум-хлорида

Апстракт: Овим међународним стандардом утврђује се метода за одређивање киселости у екстрактима баријум-хлорида из влакана земљишта који су добијени у складу са ISO 11260.

Предмет овог поступка је углавном одређивање укупне измењиве киселости помоћу фиксне вредности pH завршне тачке титрације.

Б. Из области отпада

JUS EN 12506

Каррактеризација отпада – Анализа елуата – Одређивање pH, As, Ba, Cd, Cl⁻, Co, Cr, CrVI, Cu, Mo, Ni, NO₂⁻, Pb, укупан S, SO₄²⁻, V и Zn

Апстракт: Овај стандард се користи за карактеризацију отпада, на начин који је дефинисан у Директиви 74/442/EEC. Стандард утврђује методу за одређивање pH и хемијских састојака екстражованим испитивањем узорака отпада. Дефинисане су аналитичке методе за одређивање As, Ba, Cd, Cl⁻, Co, Cr, CrVI, Cu, Mo, Ni, NO₂⁻, Pb, укупног S, SO₄²⁻, V и Zn.

JUS EN 13431

Амбалажа – Захтеви за амбалажу која је поновно искористива у облику енергије, укључујући спецификацију минималне доње топлотне вредности

Апстракт: Стандард утврђује захтеве за амбалажу да би се класификовала као поновно искористива у облику енергије у складу са захтевима Директиве 961/62/ЕС о амбалажи и амбалажном отпаду. Дефинисани су термодинамички захтеви за амбалажу да би се могла контролисано спаљивати као отпад уз искоришћење енергије, али се не разматра конверзија и даље

коришћење произведене енергије. Такође се разматрају материјали, комбинације материјала или дизајн амбалаже који могу довести до проблема током искоришћења енергије. Подручје примене стандарда је амбалажа која је под контролом испоручиоца.

JUS EN 13440

Амбалажа – Степен рециклаже – Дефиниција и метода израчунавања

Апстракт: Овим стандардом одређује се методологија за израчунавање степена рециклаже амбалаже и амбалажних материјала, и дијаграми тока амбалажних материјала, што омогућује постизање усаглашености са захтевима за рециклажу из Директиве о амбалажи и амбалажном отпаду (94/62/ЕС). У стандарду су дати примери за другачије степене рециклаже употребљене амбалаже, који се користе као алати при управљању амбалажним отпадом. Такође је дата пропорција за израчунавање могућности конверзије сировина у амбалажне материјале, тј. амбалажу.

В. Из области карактеризације муља

JUS EN 12879

Карактеризација муља – Одређивање губитка жарењем суве масе

Апстракт: Овим стандардом утврђује се метода за одређивање губитка жарењем на 550 °C суве масе муља и муљевитих производа после одређивања сувог остатка по методи из JUS EN 12880.

JUS EN 12880

Карактеризација муља – Одређивање сувог остатка и садржаја воде

Апстракт: Овим стандардом утврђује се метода за одређивање сувог остатка и садржаја воде у муљевима. Метода је применљива на муљеве који се састоје од течности и чврсте материје или материје у облику пасте.

Нацрти југословенских стандарда могу се прибавити у Заводу за стандардизацију, Београд, Стевана Бракуса 2. Своје примедбе и предлоге у вези са нацртима можете доставити Заводу за стандардизацију у року од 60 дана од дана објављивања ове информације (закључно са 2004-11-30).

ПРЕДЛОГ ЗА ПРЕИСПИТИВАЊЕ ЈУГОСЛОВЕНСКИХ СТАНДАРДА

Грана Е: Пољопривреда, прехранбена и дуванска индустрија

Главна група Е.Н: Индустриска прерада воћа, поврћа и других биљних производа, изузев житарица

Предлаже се повлачење следећих југословенских стандарда:

JUS E.H1.438:1965, *Полупрерађевине воћа – Сирови сок од вишања конзервисан мрављом киселином*

JUS E.H1.439:1965, *Полупрерађевине воћа – Сирови сок од боровнице конзервисан мрављом киселином*

JUS E.H1.453:1965, *Полупрерађевине воћа – Сирови сок од малина конзервисан мрављом киселином*

JUS E.H1.454:1965, *Полупрерађевине воћа – Сирови сок од кулина конзервисан мрављом киселином*

На основу увида у Правилник о квалитету и условима употребе адитива у намирницама и о другим захтевима за адитиве и њихове мешавине ("Сл. лист СЦГ", бр. 56/2003 и 5/2004), закључено је да је потребно преиспитати наведене стандарде због коришћења мравље киселине (Е 236) као конзерванса. Према члану 7 наведеног правилника, први услов за додавање адитива и њихових мешавина намирницама је да су укључени у Позитивну листу адитива из Прилога 1 овог правилника. Будући да мравља киселина није укључена у Позитивну листу адитива, њено додавање прехранбеним производима није дозвољено, те се стога предлаже повлачење наведених стандарда.

Рок до којег заинтересована правна и физичка лица могу доставити своје евентуалне примедбе и предлоге Заводу за стандардизацију, Групи за пољопривреду, прехранбу и дрвну индустрију и шумарство, јесте 30 дана од дана објављивања овог предлога.

Особа за контакт је Слободанка Толић, тел. 35-41-262, лок. 167, e-mail: stolic@jus.org.yu.

РЕЗУЛТАТИ ПРЕИСПИТИВАЊА ЈУГОСЛОВЕНСКИХ СТАНДАРДА

Група Е: Польопривреда, прехранбена и дуванска индустрија

Главна група Е.Н: Индустриска прерада воћа, поврћа и других биљних производа, изузев житарица

JUS E.H1.338:1983, *Полупрерађени производи од воћа – Пулпа од вишња са коштицом конзервисана мрављом киселином за индустриску прераду – Технички услови*

JUS E.H1.353:1983, *Полупрерађени производи од воћа – Пулпа од малина конзервисана мрављом киселином за индустриску прераду – Технички услови*

JUS E.H1.354:1983, *Полупрерађени производи од воћа – Пулпа од купина конзервисана мрављом киселином за индустриску прераду – Технички услови*

Комисија за стандарде из области метода анализа воћа, поврћа и производа од воћа и поврћа, KS E034-4, преиспитала је наведене стандарде са обавезном применом на основу предлога за њихово повлачење, који је анотиран у JUS информацијама бр. 4/2004, и донела одлуку да се наведени стандарди ставе ван снаге.

У предвиђеном року Заводу за стандардизацију нису достављене примедбе на предлог о повлачењу наведених стандарда.

Главна група Е.К: Биљна и животињска уља и масти

JUS E.K2.015:1962, *Рицинусово уље – Техничко*

JUS E.K4.052:1963, *Казеин – За техничку употребу*

Комисија за стандарде из области метода испитивања квалитета семена уљарица и масти и уља биљног и животињског порекла, KS E034-2, 11, преиспитала је наведене стандарде са обавезном применом на основу предлога за њихово повлачење, који је анотиран у JUS информацијама бр. 4/2004, и донела одлуку да се наведени стандарди не повлаче јер се осим у прехранбеној индустрији примењују и у хемијској индустрији.

У року предвиђеном за достављање примедаба на предлог за повлачење стандарда, Завод за стандардизацију је примио допис Акционарског друштва "Хенкел-Мерима" из Крушевца бр. 424 од 2004–05–04, који је узет у обзир при доношењу одлуке.

ОБЈАВЉЕНИ ЈУГОСЛОВЕНСКИ СТАНДАРДИ

Ознака JUS/год.	Сл. лист	Бр. страна	Назив
ГРАНА Е ПОЉОПРИВРЕДА, ПРЕХРАМБЕНА И ДУВАНСКА ИНДУСТРИЈА			
Главна група Е.В			Биљни производи
JUS ISO 4174 2004	40/04	13	Жита, семе уљарица и махуњаче – Мерење јединице пада притиска при једнодимензионалном протоку ваздуха кроз слој зrna у маси (Е.В8) (Идентичан са ISO 4174:1998)
JUS ISO 664 2004	40/04	5	Семе уљарица – Смањивање лабораторијског узорка у узорак за испитивање (Е.В8) (Идентичан са ISO 664:1990)
Главна група Е.З			Разни стандарди из области пољопривреде, прехранбене и дуванске индустрије
JUS EN 13189 2004	39/04	12	Сирћетна киселина прехранбеног квалитета – Производ добијен од сировина које нису пољопривредног порекла – Дефиниције, захтеви, означавање (Е.З1) (Идентичан са EN 13189:2000)
ГРАНА I ИНФОРМАТИКА И ОБРАДА ПОДАТАКА			
Главна група I.В			Скупови знакова, кодирање, шифарски системи
JUS ISO/IEC 7816-1 2004	39/04	9	Идентификационе картице – Картице са интегрисаним колом (колима) и контактима – Део 1: Физичке карактеристике (I.B7) (Идентичан са ISO/IEC 7816-1:1998)
JUS ISO/IEC 7816-2 2004	39/04	9	Идентификационе картице – Картице са интегрисаним колом (колима) и контактима – Део 2: Главне мере и положај контаката (I.B7) (Идентичан са ISO/IEC 7816-2:1999)

JUS ISO/IEC 7816-3 2004	39/04	53	Идентификационе картице – Картице са интегрисаним колом (колима) и контактима – Део 3: Електронски сигнали и протоколи за пренос (I.B7) (Идентичан са ISO/IEC 7816-3:1997 + Amd.1:2002)
<p style="text-align: center;">ГРАНА М МАШИНОГРАДЊА И МЕТАЛСКА ИНДУСТРИЈА</p>			
Главна група М.С		Елементи машина и постројења, изузев елемената за спајање	
JUS EN 1984 2004	38/04	18	Индустријске арматуре – Засуни од челика (M.C5) (Идентичан са EN 1984:2000)
Главна група М.З		Разне машине, уређаји и други метални производи	
JUS EN 417 2004	38/04	25	Металне боце (картуше) за течни нафтни гас за једнократну употребу, са или без вентила, намењене за преносиве апарате – Производња, контрола, испитивање и обележавање (M.Z2) (Идентичан са EN 417:1992)
Главна група Н.З		Разни стандарди из области хемијске индустрије	
JUS ISO 11047 2004	34/04	23	Квалитет земљишта – Одређивање кадмијума, хрома, кобалта, бакра, олова, мангана, никла и цинка екстрахованих царском водом – Пламена и електротермичка атомскоапсорциона спектрометрија (H.Z1) (Идентичан са ISO 11047:1998)
JUS ISO 11464 2004	34/04	14	Квалитет земљишта – Претходна обрада узорака за физичко-хемијске анализе (H.Z1) (Идентичан са ISO 11464:1994)
JUS ISO 11466 2004	34/04	11	Квалитет земљишта – Екстракција елемената у траговима растворљивих у царској води (H.Z1) (Идентичан са ISO 11466:1995)

**ГРАНА М
МАШИНОГРАДЊА И МЕТАЛСКА
ИНДУСТРИЈА**

Главна група М.J			Специјалне машине, уређаји и други метални производи за рударство
JUS ISO 10407 2004	27/04	125	Индустрија нафте и природног гаса – Опрема за бушење и производњу – Кон- струкција цевног алата и границе опте- рећења (M.J2) (Идентичан са ISO 10407:1993)
JUS ISO 10428 2004	27/04	73	Индустрија нафте и природног гаса – Клипне шипке (кратке клипне шипке, глатке шипке, спојнице и спојнице-пре- лази) – Спецификација (M.J2) (Идентичан са ISO 10428:1993)

**ГРАНА Н
ЕЛЕКТРОТЕХНИКА**

Главна група Н.А			Основни и општи стандарди из електротехнике
JUS IEC 60617-8 2004	27/04	34	Графички симболи за шеме – Део 8: Ин- струменти за мерење, сијалице и уређаји за сигнализацију (N.A3) (Идентичан са IEC 60617-8:1996)

**ГРАНА З
СТАНДАРДИ КОЈИ НЕ УЛАЗЕ НИ У
ЈЕДНУ ПОСЕБНУ ГРУПУ
СТАНДАРДИЗАЦИЈЕ**

Главна група Z.S			Транспорт, техничка опрема јавних путева, сигнализација
JUS Z.S2.313 2004	27/04	8	Саобраћајни знакови на путевима – Зна- кови обавештења за вођење саобраћаја у зони раскрснице
JUS Z.S2.314 2004	27/04	12	Саобраћајни знакови на путевима – Пу- токази и путоказне табле – Облик и мере
JUS Z.S2.315 2004	27/04	16	Саобраћајни знакови на путевима – Сао- браћајни знакови за вођење саобраћаја на аутопутевима и путевима са раскрс- ницама у више нивоа – Облик и мере
JUS Z.S2.316 2004	27/04	4	Саобраћајни знакови на путевима – Зна- кови обавештења – Потврда правца – Облик и мере

JUS Z.S2.317 2004	27/04	8	Саобраћајни знакови на путевима – Знакови обавештења – Раскрница – Графичко представљање
JUS Z.S2.318 2004	27/04	7	Саобраћајни знакови на путевима – Знакови обавештења – Престројавање возила – Графичко представљање
JUS Z.S2.319 2004	27/04	7	Саобраћајни знакови на путевима – Знакови обавештења – Број пута – Облик и мере
JUS Z.S2.320 2004	27/04	4	Саобраћајни знакови на путевима – Знакови обавештења – Километража пута – Графичко представљање
JUS Z.S2.321 2004	27/04	5	Саобраћајни знакови на путевима – Знакови обавештења – Назив насељеног места, завршетак насељеног места, путни објекат, река – Графичко представљање
JUS Z.S2.322 2004	27/04	5	Саобраћајни знакови на путевима – Знакови обавештења – Табле за означавање назива улица – Облик и мере
JUS Z.S2.323 2004	27/04	5	Саобраћајни знакови на путевима – Знакови за означавање организација – Облик и мере
JUS Z.S2.324 2004	27/04	4	Саобраћајни знакови на путевима – Знакови обавештења – Избор натписа на знаковима путоказне сигнализације
JUS Z.S2.341 2004	27/04	8	Знакови намењени пешацима – Знакови за информисање корисника јавних објеката – Облик и мере
JUS Z.S2.600 2004	27/04	8	Саобраћајни знакови на путевима – Знакови обавештења – Туристичка сигнализација – Облик и мере

ОБЈАВЉЕНИ ТЕХНИЧКИ ПРОПИСИ

- 1) Правилник о квалитету и другим захтевима за пиво, "Сл. лист СЦГ", бр. 36/04

**Обавештавамо вас да можете наручити најновија издања
Завода за стандардизацију**

НАРУЦБЕНИЦА

Овим неопозиво наручујемо: цена **комада**

1. JUS Билтен
појединачна цена (двобро) 365,00 динара

У цену нису урачунати поштански трошкови.

Плаќање се врши према издатој профактури на жиро рачун
бр. 840-742211843-84 (ознака основа плаќања 33, позив на број 97).

Наручилац

Адреса

ул. _____ бр._____ тел._____

(М.П.)

Потпис наручниоца

У 2004. г.

Наруџбенице слати на адресу Завода за стандардизацију

Београд, Стевана Бракуса 2, поштански фах 2105

Телефон: (011) 35-41-263, телеком: (011) 35-41-257

Завод за стандардизацију издаје информативно гласило JUS информације, које доставља корисницима, по један примерак бесплатно. Молимо вас да ваше сараднике на адекватан начин обавестите о свим активностима које ово гласило објављује, а посебно чланове комисија Завода из ваше организације.

YU ISSN 0353-8524

Завод за стандардизацију

Београд, Стевана Бракуса 2, пошт. фах бр. 2105

Телефон: 35-41-256

Телефакс: (011) 35-41-257

E-mail: jus1@jus.org.yu

www.jus.org.yu

Стандардотека Завода за стандардизацију

Стевана Бракуса 2

Телефон: 54-72-93

Продаја југословенских стандарда

Телефон: 54-74-96
